

سلام افلا

دانشگاه پیام نور

واحد ساری

پایان نامه

برای دریافت درجه ی کارشناسی ارشد

در رشته ی زبان و ادبیات فارسی

دانشکده ی ادبیات و علوم انسانی

گروه علمی زبان و ادبیات فارسی

عنوان پایان نامه :

طبقه بندی و تحلیل کرامات اولیا در آثار عطار

استاد راهنما :

دکتر حسین فامیلیان سورکی

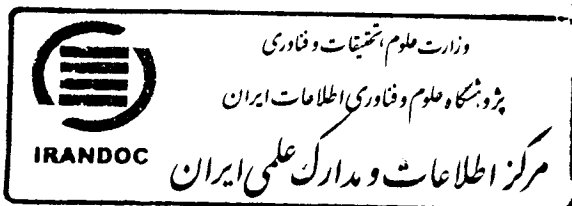
استاد مشاور :

دکتر علی عسگری

نگارش :

ام البنین امینی

شهریور ۱۳۸۹

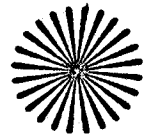
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

۱۵۲۱۰۱

۳۸۹ / ۱۱ / ۲

شماره: /
تاریخ: / /
پیوست:

<<تصویب نامه پایان نامه>>

نام و نام خانوادگی : ام البنین امینی

رشته : زبان و ادبیات فارسی

مرکز : ساری

عنوان پایان نامه : طبقه بندی و تحلیل کرامات اولیا در آثار عطار

نمره: ۱۹٫۵ نرزه و نیم درجه ارزشیابی عالی

تاریخ دفاع: ۸۹/۶/۱۵

اعضای هیأت داوران:

نام و نام خانوادگی

هیأت داوران

مرتبه علمی

۱- آقای دکتر حسین فامیلیان سورکی

استاد راهنما

استادیار مرکز محمودآباد

۲- آقای دکتر علی عسکری

استاد مشاور

استاد یارمرکز بهشهر

۳- آقای دکتر مهدی خادمی کولایی

استاد داور

استاد یارمرکز ساری

۴- آقای دکتر مهدی خادمی کولایی

نماینده گروه آموزشی

استادیارمرکز ساری

تقدیم به :

تقدیم به شهید راه عشق «حلاج الاسرار»

آن که رقص کنان

با زنجیری بر دست و پای

به پای دار رفت

و با زمزمه ی مستانه

به آغوش حق شتافت .

تقدیم به نمادهای عشق و محبت، پدر و مادرم، همسر مهربان و

میوه های زندگی ام، فاطمه و امیر محمد.

تقدیر و تشکر :

سینه ی باز و گشاده ، بردباری و شکیبایی در کارها و آسان گرفتن به مردمان، آلت ریاست و سروری است. (امام علی «ع»)

از جناب آقای دکتر فامیلیان و جناب آقای دکتر عسگری که از فیض علم و دانش و حکمت خود مرا را در طول تحصیل بهره مند کرده اند، سپاس گزارم. از خداوند منان برای این بزرگواران آرزوی سعادت و بهروزی دارم.

چکیده

نگارنده در این پژوهش، کوشیده است به طبقه بندی و تحلیل کرامات بپردازد. برای رسیدن به این مقصود، مقدمات رسیدن به کرامات، هدف از ظهور کرامات، ابزار نمایش و زمان و مکان ظهور کرامات بیان شده و به ارتباط کرامات با حیات و مرگ ولی پرداخته شده است.

پژوهش حاضر، شامل پنج فصل است که ضمن بیان مقدمه، به موضوع تحقیق، با عنوان "طبقه بندی و تحلیل کرامات اولیا در آثار عطار" با هدف شناسایی انواع کرامات و ضرورت آن‌ها برای تکمیل کار انبیا پرداخته شده است.

نگارنده ضمن معرفی عطار و آثارش، به معنی اصطلاحی کرامت، دیدگاه عرفا درباره ی کرامات، تفاوت آن با معجزه، استدراج و وحی اشاره نموده است.

اولیا به موجب شواهد قرآنی، احادیث، اخبار و روایات نقل شده از پیامبر و دیگر بزرگان، وجود کرامت را ضروری می دانند. از نظر آنان کرامات به انواع فضلی، کسبی، حقیقی، مکافات و مکر و غرور تقسیم می شود. بیشتر کرامات موجود در آثار عطار از نوع فضلی و حقیقی است که تنها از سوی خداوند به ولی عنایت می شود و نتیجه ی مجاهدات اولیا است.

نتیجه ی کلی این پژوهش، از کتب عرفانی موجود در ادبیات فارسی و نیز از حکایت های دلنشین و زندگی نامه ی افراد صاحب کرامت و هم چنین سخنان و پنندهای اولیا فراهم آمده است.

فهرست

عنوان

صفحه

فصل اوّل: کلیّات

- ۱-۱ مقدمه ۲
- ۲-۱ تعریف مسأله و سؤال های تحقیق ۳
- ۳-۱ سابقه و ضرورت انجام تحقیق ۳
- ۴-۱ هدف های تحقیق ۴
- ۵-۱ فرضیه های تحقیق ۴
- ۶-۱ روش انجام تحقیق و ابزار گردآوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن ۵

فصل دوّم: احوال و آثار عطار

- ۱-۲ معرفی عطار ۷
- ۲-۲ در باب آثار عطار ۹
- ۱-۲-۲ دیوان ۹
- ۲-۲-۲ منطق الطیر یا مقامات الطیور ۱۰
- ۳-۲-۲ الهی نامه ۱۱
- ۴-۲-۲ اسرار نامه ۱۱
- ۵-۲-۲ مصیبت نامه ۱۲
- ۶-۲-۲ مختار نامه ۱۲
- ۷-۲-۲ تذکرة الاولیا ۱۳

فصل سوّم: کلیّاتی در باب کرامت

- ۱-۳ معانی و مفاهیم لغوی واصطلاحی کرامت (miracle) ۱۷
- ۲-۳ تعریف کرامت از دیدگاه عرفا ۱۷
- ۳-۳ اثبات کرامت از نظر صوفیه ۱۹
- ۴-۳ کرامت و غرض مشایخ از اظهار آن ۲۴
- ۵-۳ تفاوت کرامت و استدراج ۲۵
- ۶-۳ تفاوت کرامت با معجزه ۲۷

۲۹	۷-۳ ولی
۳۲	۸-۳ مراتب اولیا
۳۳	۹-۳ اظهار یا کتمان کرامت
۳۴	۱۰-۳ مقدمات رسیدن به کرامات
۳۶	۱-۱۰-۳ مبارزه با خودخواهی
۳۷	۲-۱۰-۳ مبارزه با امیال و نفسانیات
۳۹	۳-۱۰-۳ مجاهدت و ریاضت
۴۲	۴-۱۰-۳ محبت و خدمت به خلق
۴۳	۵-۱۰-۳ توکل
۴۶	۶-۱۰-۳ معرفت
۴۸	۷-۱۰-۳ اخلاص
۴۹	۸-۱۰-۳ عزت نفس
۵۰	۹-۱۰-۳ تواضع
۵۱	۱۰-۱۰-۳ مبارزه با عادت های ناپسند
۵۲	۱۱-۳ انواع کرامات
۵۳	۱۲-۳ آسیب شناسی کرامات
۵۴	۱-۱۲-۳ حجت شمردن کشف و کرامات
۵۶	۲-۱۲-۳ حجت شمردن پیر و مراد
۵۸	۳-۱۲-۳ عجب و غرور
۵۹	۴-۱۲-۳ توکل افراطی
۶۰	۵-۱۲-۳ نفاق
۶۱	۱۳-۳ ابزار نمایش کرامات
۶۳	۱۴-۳ جنبه های هدایت گری کرامات
۶۶	۱۵-۳ ارتباط کرامت با توکل و مرگ ولی
۷۰	۱۶-۳ زمان و مکان بروز کرامات

فصل چهارم: طبقه بندی و تحلیل کرامات

۷۶	۱-۴ ملاقات با خضر (ع)
۷۸	۲-۴ اجابت دعا

- ۷۹ ۱-۲-۴ اجابت دعا برای درمان بیماری
- ۷۹ ۱-۱-۲ دوستی فضیل و خدا
- ۸۰ ۲-۱-۲ شفای مادر
- ۸۰ ۳-۱-۲ لطف عبدالله در حق ناینا
- ۸۱ ۴-۱-۲ لباس عافیت
- ۸۱ ۲-۲-۴ دعا برای حاضر شدن طعام و آب
- ۸۱ ۱-۲-۲ هدیه ای از خدا
- ۸۲ ۲-۲-۲ باریدن نعمت
- ۸۲ ۳-۲-۲ نماز و اجابت دعا
- ۸۳ ۳-۲-۴ دعای عارفان برای رفع حوائج
- ۸۳ ۱-۳-۲ دلو و فاتحه
- ۸۴ ۲-۳-۲ پرداخت وام و مرگ احمد
- ۸۴ ۳-۳-۲ برکت نفس عارف
- ۸۵ ۴-۳-۲ رابعه و زنده شدن خر
- ۸۵ ۵-۳-۲ مجازات تازیانه زنده
- ۸۶ ۶-۳-۲ دزدی جامه
- ۸۶ ۴-۲-۴ دعا برای پیداشدن گمشده
- ۸۶ ۱-۴-۲ نتیجه ی صبر
- ۸۷ ۲-۴-۲ پیداشدن نگین
- ۸۷ ۵-۲-۴ دعای قطب برای طلب باران و برف
- ۸۸ ۶-۲-۴ دعا برای حاضر شدن مال یا نعمتی
- ۸۹ ۷-۲-۴ دعا برای هدایت خلق
- ۸۹ ۳-۴ انس با حیوانات
- ۹۰ ۱-۳-۴ دوستی با درندگان
- ۹۱ ۱-۱-۳ بیت السَّبَاع
- ۹۱ ۲-۱-۳ درمان شیر
- ۹۱ ۳-۱-۳ غرّش شیرو نیش پشه
- ۹۲ ۴-۱-۳ شیران طریقت
- ۹۲ ۵-۱-۳ راز عارف

- ۹۳ ۶-۱-۳ تحمل ناساز گاریهای زن
- ۹۴ ۲-۳-۴ دوستی با سگ
- ۹۴ ۱-۲-۳ احتراز نکردن از سگ
- ۹۵ ۲-۲-۳ دادخواهی سگ از ابوسعید
- ۹۵ ۳-۲-۳ ایثار بر سگ
- ۹۶ ۴-۲-۳ سگ سپید
- ۹۶ ۵-۲-۳ مساعدت با سگ
- ۹۷ ۳-۳-۴ دوستی با پرندگان
- ۹۷ ۱-۳-۳ مرغک و جنازه سفیان
- ۹۸ ۲-۳-۳ محبت و مرغ
- ۹۸ ۳-۳-۳ حفاظی از پر
- ۹۸ ۱-۴-۳ ترخم به آهو
- ۹۹ ۲-۴-۳ هوشیاری جانوران
- ۹۹ ۳-۴-۳ حداد و هوس گوشت
- ۱۰۰ ۴-۳-۴ ارادت شیخ به ماهی
- ۱۰۰ ۵-۳-۴ انس با مار
- ۱۰۱ ۶-۳-۴ انس با گرگ
- ۱۰۱ ۷-۳-۴ انس با عقرب
- ۱۰۲ ۸-۳-۴ انس با خر
- ۱۰۲ ۴-۴ لطف حق به عارفان
- ۱۰۳ ۱-۴-۴ دستیابی به طعام
- ۱۰۳ ۱-۱-۴ گوسفند و نان گرم
- ۱۰۴ ۲-۱-۴ غذا در سوراخ
- ۱۰۴ ۳-۱-۴ ترک پیه آب
- ۱۰۵ ۴-۱-۴ طعام آسمانی
- ۱۰۵ ۵-۱-۴ حاضر شدن رطب
- ۱۰۶ ۶-۱-۴ رطب و بریانی
- ۱۰۶ ۷-۱-۴ هوس انجیر
- ۱۰۷ ۸-۱-۴ نان در زیر ایزار

- ۱۰۷ ۹-۱-۴ عارفی در کوه
- ۱۰۸ ۲-۴-۴ پیدا شدن آب
- ۱۰۹ ۳-۴-۴ حاضر کردن زر و سیم و احجار کریمه
- ۱۰۹ ۱-۳-۴ یهودی و تراشه های قلم
- ۱۰۹ ۲-۳-۴ آرزوی زر
- ۱۱۰ ۳-۳-۴ استوار داشتن خدا
- ۱۱۰ ۴-۳-۴ خواهش ابو حفص
- ۱۱۱ ۵-۳-۴ امتحان ابراهیم
- ۱۱۱ ۶-۳-۴ جواهر و ماهیان
- ۱۱۲ ۵-۴ حفاظت از مال عارف
- ۱۱۲ ۱-۵-۴ چادر رابعه
- ۱۱۳ ۲-۵-۴ دزد ردا
- ۱۱۴ ۶-۴ حفاظت از جان عارف
- ۱۱۴ ۱-۶-۴ منصور و ازدها
- ۱۱۵ ۲-۶-۴ بهلول و مرد جوان
- ۱۱۶ ۷-۴ الهامات قلبی
- ۱۱۷ ۱-۷-۴ دیدن حق به جای خود
- ۱۱۷ ۲-۷-۴ استقبال از هروی
- ۱۱۸ ۳-۷-۴ نماز مرتعش در شب وصال
- ۱۱۸ ۴-۷-۴ اعتماد به بزرگان شهر
- ۱۱۹ ۵-۷-۴ ادعای طهارت
- ۱۲۰ ۶-۷-۴ حضور در عرصات
- ۱۲۰ ۷-۷-۴ نظاره ی ربّ البیت
- ۱۲۱ ۸-۷-۴ خطور قلبی
- ۱۲۱ ۹-۷-۴ ادب با یزید
- ۱۲۲ ۱۰-۷-۴ دلسردی از فرمانروایی
- ۱۲۲ ۸-۴ ندای غیبی
- ۱۲۳ ۱-۸-۴ دوست حق
- ۱۲۳ ۲-۸-۴ ابراهیم ادهم و پسرش

- ۱۲۴ ۳-۸-۴- اويس و وصيت پيامبر
- ۱۲۵ ۴-۸-۴- آرزوی غزا و تب
- ۱۲۶ ۵-۸-۴- نشستن بندگان
- ۱۲۶ ۶-۸-۴- مجازات چهل روزه
- ۱۲۶ ۷-۸-۴- سخن با یزید به سگ
- ۱۲۷ ۸-۸-۴- خالی نبودن درگاه
- ۱۲۸ ۹-۸-۴- شرط باریابی
- ۱۲۹ ۱۰-۸-۴- امعراج در نماز
- ۱۳۰ ۱۱-۸-۴- ادب ورود به مسجد
- ۱۳۰ ۱۲-۸-۴- احمد حنبل در بیابان
- ۱۳۱ ۱۳-۸-۴- جزای یک دست
- ۱۳۱ ۱۴-۸-۴- گناه هستی
- ۱۳۲ ۱۵-۸-۴- ترک علاقه برای خدا
- ۱۳۳ ۱۶-۸-۴- دوستی حق
- ۱۳۳ ۱۷-۸-۴- محب حق
- ۱۳۴ ۱۸-۷-۴- روزی دهنده ی واقعی
- ۱۳۴ ۱۹-۷-۴- تنبیه فراموشی توکل
- ۱۳۵ ۲۰-۸-۴- عزیز کرده ی خدا
- ۱۳۵ ۲۱-۸-۴- جرم حلاج
- ۱۳۶ ۲۲-۸-۴- آواز خروس
- ۱۳۶ ۲۳-۸-۴- فرشته های نگهبان
- ۱۳۷ ۲۴-۸-۴- خامی شبلی
- ۱۳۷ ۲۵-۸-۴- توکل ذالنون
- ۱۳۸ ۲۶-۸-۴- نعمت بندگی و ترک آن
- ۱۳۹ ۲۷-۸-۴- مناجات رابعه با خدا
- ۱۴۰ ۹-۴- فراست
- ۱۴۱ ۱-۹-۴- مردمان شونیزیه
- ۱۴۱ ۲-۹-۴- مطاوعت نکردن انگشت
- ۱۴۲ ۳-۹-۴- ولایت نانوا

- ۱۴۲ ۴-۹-۴ تقسیم ثواب
- ۱۴۳ ۵-۹-۴ تسلیم و ترک آرزو
- ۱۴۴ ۶-۹-۴ جایی که خدا نیست
- ۱۴۴ ۷-۹-۴ تابوت نهم
- ۱۴۵ ۸-۹-۴ بی هنجار مرد
- ۱۴۵ ۹-۹-۴ رسیدگی به مادر
- ۱۴۶ ۱۰-۹-۴ غیبت در ذهن
- ۱۴۷ ۱۰-۴ خواب و رؤیاهای صادقه
- ۱۴۸ ۱-۱۰-۴ خدا را به خواب دیدن
- ۱۴۸ ۱-۱۰-۱۱ انواع بندگان خدا
- ۱۴۹ ۲-۱-۱۰ نیت درست
- ۱۴۹ ۳-۱-۱۰ برخورد با زندانی خدا
- ۱۵۰ ۴-۱-۱۰ مزد بیداری
- ۱۵۱ ۲-۱۰-۴ پیامبر (ص) را به خواب دیدن
- ۱۵۲ ۱-۲-۱۰ احترام به اهل بیت (ع)
- ۱۵۲ ۲-۲-۱۰ سرایت علم نبی و ولی
- ۱۵۳ ۳-۲-۱۰ پاسخ پیامبر «ص»
- ۱۵۳ ۳-۱۰-۴ فرشتگان را به خواب دیدن
- ۱۵۳ ۱-۳-۱۰ برتر از فرشته
- ۱۵۴ ۲-۳-۱۰ فرشته ی عاشق
- ۱۵۴ ۳-۳-۱۰ نام نویسی دوستان حق
- ۱۵۵ ۴-۳-۱۰ مزد اشک
- ۱۵۶ ۱۱-۴ دیدن امور غیبی و گفتگو با عالم غیب
- ۱۵۶ ۱-۱۱-۴ به حساب نیامدن مردم
- ۱۵۶ ۲-۱۱-۴ برتر از ملائکه
- ۱۵۷ ۳-۱۱-۴ درون پرده
- ۱۵۷ ۴-۱۱-۴ اتصال در بیابان
- ۱۵۸ ۵-۱۱-۴ سؤال فرشتگان از بایزید
- ۱۵۹ ۱۲-۴ ندا از سوی حضرت حق

- ۱۵۹ ۱-۱۲-۴ شکایت رابعه
- ۱۶۰ ۲-۱۲-۴ مناجات با خدا
- ۱۶۰ ۳-۱۲-۴ نه از تو نه از من
- ۱۶۱ ۴-۱۲-۴ برکت از مسجد خرقانی
- ۱۶۱ ۱۳-۴ اخبار از مغیبات
- ۱۶۲ ۱-۱۳-۴ دزد گنج نامه
- ۱۶۲ ۲-۱۳-۴ مرگ پسر
- ۱۶۳ ۱۴-۴ طی الارض
- ۱۶۳ ۱-۱۴-۴ فاش شدن راز
- ۱۶۴ ۲-۱۴-۴ نشانه ی طواف
- ۱۶۴ ۳-۱۴-۴ تیه بنی اسرائیل
- ۱۶۵ ۱۵-۴ نمایش کرامات با عناصر اربعه
- ۱۶۵ ۱۱-۱۵ آب
- ۱۶۶ ۱-۱-۱۵ جوشیدن آب
- ۱۶۶ ۲-۱-۱۵ تر نشدن در زیر آب
- ۱۶۷ ۲-۱۵ عبور از آب
- ۱۶۷ ۱-۲-۱۵ تربیت دل
- ۱۶۸ ۲-۲-۱۵ مالک دینار
- ۱۶۹ ۳-۲-۱۵ ایمان رهبانان
- ۱۷۰ ۴-۲-۱۵ شهادت مؤذن
- ۱۷۰ ۵-۲-۱۵ عقل به فرمان حق
- ۱۷۱ ۶-۲-۱۵ خوردن خاکینه
- ۱۷۱ ۷-۲-۱۵ کوی خدا
- ۱۷۲ ۳-۱۵ آتش
- ۱۷۲ ۱-۳-۱۵ برکت دست مالک
- ۱۷۳ ۲-۳-۱۵ شاهی برای صدق
- ۱۷۳ ۳-۳-۱۵ احمد و تنور
- ۱۷۴ ۴-۳-۱۵ ریختن ابرو، برای دوست
- ۱۷۴ ۴-۱۵ خاک

۱۷۵ ۱-۴-۱۵ مزد درمان
۱۷۵ ۲-۴-۱۵ قدحی همچون آینه
۱۷۶ ۳-۴-۱۵ تسبیح زمین و کلوخ
۱۷۶ ۵-۱۵ نشاندن باد و آرامش کشتی
۱۷۷ ۱۶-۴ سایر کرامات
۱۷۷ ۱-۱۶-۴ پیدا شدن نقش الله
۱۷۷ ۲-۱۶-۴ نقش خدا
۱۷۸ ۳-۱۶-۴ نقش الله از توگلد
۱۷۸ ۴-۱۶-۴ سفارش سهل به مرید
۱۷۹ ۵-۱۶-۴ مرگ در راه حق
۱۷۹ ۶-۱۶-۴ مرید و فریب مکر
۱۸۰ ۷-۱۶-۴ سخن انجیر
۱۸۰ ۸-۱۶-۴ چراغ برای مهمانان
۱۸۱ ۹-۱۶-۴ حسن و پریان
۱۸۲ ۱۰-۱۶-۴ تنبیه از سوی حق

فصل پنجم : نتیجه گیری و نمودارها

۱۸۵ نتیجه گیری
۱۹۰ نمودارها
۱۹۹ منابع و مأخذ

ضمائم

فصل اوّل:

کلیات

کرامت، امر خارق العاده ای است که به عنوان دلیل بر ادعای امامت یا بدون ادعای امامت، انجام یابد. از این رو اصطلاح کرامت، اختصاص می یابد به امور خارق العاده که از اولیای خدا صادر می شود. خوارق عادتی که از پیامبر صادر می شود معجزه و آن چه از سوی اولیا صادر می شود، کرامت است. اولیای خدا، مقصد خود را فنا در حق و بقا به او قرار می دهند. آنان جمیع حقایق را تجلیات حق می دانند و به تعبیری، توحید سراسر وجود آنان را فرا می گیرد. در این راستا، کشفی برای آنان رخ می دهد که به امور اخروی تعلق دارد. در این نوع کشف، اثری از جاه، منصب و خودنمایی دیده نمی شود. این گونه مکاشفات حقیقی بوده و مطلوب و معتبر است.

در عالم کشف، معانی غیبی در قلب اولیا ظاهر می شود. روحشان قدرت کشف حقایق الهی را از آسمان ارواح پیدا می کند و این حقایق را به عالم اجسام منتقل می کند. اینان که دارای نفوس کاملی می شوند، قادرند در هر زمان و مکان، به صورت مختلف ظاهر شوند؛ مسافت های دور را در زمانی کم طی کنند؛ به کشتن یا زنده کردن دست بزنند و تا انقراض عالم در دنیا بمانند. این ها تنها گوشه ای از کرامات و معجزات آن نفوس شریف و کریم است و بیشتر از این ها را باید در جهان دیگر از آنان دید.

اولیا از این کرامات برای هدایت بشر، کمک به آنان، رفع مشکلات جسمانی و روحانی خود یا مردم، آماده کردن غذا و آب و... استفاده می کنند و مهم تر از همه، مضار، منافع، اسباب سعادت و شقاوت مردم را به آن ها خبر می دهند.

حیرت تو ره دهد در حضرتت

از سبب دانی شود کم حیرتت

(مولوی، ۱۳۶۸، ج ۱، ص: ۷۹۵).

کراماتی که از اولیا صادر می شود، نتیجه ی مجاهدات، ریاضات و طاعات فراوان آن هاست. خداوند زحمات آن ها را بی پاسخ نمی گذارد. به آن ها قدرت و توانایی کارهای خارق العاده می دهد. اگر عارف کرامت را مزد ریاضتش بداند و سرگرم آن شود، این کرامت او را از معرفت اصلی و رسیدن به خدا دور می کند و موجب غرورش می شود؛ لذا عرفای بزرگ که نقش مرادی دانا را برای مریدان داشتند، به آن ها توصیه می کردند تا کراماتشان را پنهان داشته و به آن سرگرم نشوند.

در بررسی آثار عطار به ویژه در تذکرة الاولیا به کرامات زیادی بر می خوریم که ستون اصلی پژوهش حاضر بر آن ها بنا شده است. در این تحقیق سعی کردیم ابتدا درباره ی ضرورت و مقدمات دستیابی به کرامات بحث کنیم و سپس به بررسی و تحلیل این مباحث بپردازیم.

۱-۲- سؤال های تحقیق ما در این رساله عبارتند از:

۱- آیا قادر به ارائه ی معیارهای صحیح و قابل قبول برای بیان تعریفی جامع و مانع از کرامت با تکیه بر داده های آثار عطار هستیم؟

۲- زمینه ها و علل و عوامل ظهور کرامت در احوال عرفا چیست؟

۳- بروز و ظهور و تأثیر بخشی این نیرو چه نتایج و دستاوردهایی به بار می آورد؟

۱-۳- سابقه و ضرورت انجام تحقیق

در مورد سابقه و ضرورت انجام تحقیق باید یادآور شد، با توجه به بررسی های به عمل آمده در ارتباط با موضوع مورد نظر، دو پایان نامه برای دریافت درجه ی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی تدوین شده است:

- ۱- کرامات صوفیه از آغاز تا قرن پنجم به راهنمایی محمدرضا شفیعی کدکنی توسط قهرمان شیری نگارش یافته است و در سال ۱۳۷۰ در دانشگاه تربیت معلّم تهران دفاع گردید.
- ۲- تحلیل کرامات اولیا با نگاهی بر مثنوی مولوی به راهنمایی عباس کی منش توسط مهدی سلمانی نوشته شد و به سال ۱۳۷۹ در دانشگاه تهران دفاع گردید.
- ۳- با توجه به این که آثار عطار از امّهات آثار صوفیه است، به طور مشخص با این عنوان در کارهای تحقیقی و پایان نامه ای اثری دیده نشده است. بنابراین با توجه به تازگی موضوع ضرورت انجام تحقیق احساس می شود.

۱-۴- هدف های تحقیق

- ۱- حصول معرفت جدّی و عمیق نسبت به قدرت های مرموز و پنهان در وجود مردان خدا.
- ۲- آزمون شیوه های متعدّد برای سنجش کرامات اولیا و جستجوی راهی برای پذیرش عقلانی.
- ۳- طبقه بندی و تحلیل کرامات اولیا و آسیب شناسی و چگونگی بهره گیری از این قدرت معنوی .

۱-۵- فرضیه های تحقیق

فرضیه های مطرح شده در این رساله عبارتند از :

- ۱- پیش بینی می شود، ارائه ی تعریفی جامع و مانع از کرامت، با تکیه بر داده های متن تذکره به دقت و ژرف کاوی زیادی محتاج است.
- ۲- به نظر می رسد اظهار کرامت در احوال صوفیه به شرایط و عوامل گوناگون و متعدّد و گاه غیرقابل پیش بینی مرتبط می شود.

۳- پیش بینی می شود، جنبه ی هدایت گری و آگاهی بخشی اظهار کرامت، از نتایج دیگر آن،

قوی تر و قابل توجه تر است.

۱-۶- روش انجام تحقیق و ابزار گردآوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن

روش انجام تحقیق ، نظری و بر اساس پژوهش کتابخانه ای استوار بوده و ابزار گردآوری

اطلاعات، مطالعه و فیش برداری و روش تجزیه و تحلیل آن، توصیف و تحلیل داده ها بوده است.